

Socionomprogrammet

210 hp

Social Work Programme

F7YSC

Gäller från: 2015 HT

Fastställd av

Fakultetsstyrelsen för filosofiska
fakulteten

Fastställandedatum

2010-10-28

Revideringsdatum

2012-05-21; 2014-08-18; 2015-05-22

Inledning

Socionomprogrammet är en professionsutbildning som vilar på vetenskaplig grund med socialt arbete som huvudområde. Utbildningen ger efter tre och ett halvt års studier (sju terminer), en socionomexamen. Socionomer arbetar främst inom den sociala välfärdssektorn med fokus på socialt förändrings- och utvecklingsarbete på individ-, grupp- eller samhällsnivå. Arbetsområden är bland annat inom socialtjänst, hälso- och sjukvård, socialt omsorgsarbete, skola, socialt behandlingsarbete och kriminalvård. Exempel på andra arbetsområden är psykiatri, försäkringskassan, arbetsförmedlingen och personligt ombud. Arbetsuppgifter för socionomer kan till exempel vara utredning, handläggning, behandling, råd och stöd, utvärdering, myndighetsutövning, arbetsledning och organisering inom offentlig eller privat sektor.

Syfte

Den vetenskapliga och samhälleliga grunden för socionomers arbetsinsatser är i en snabb utveckling och förändring, nya yrkesroller etableras varför det är viktigt att under studierna utveckla förmågan till livslångt och självständigt lärande. En viktig aspekt är förståelsen av det sociala arbetets framväxt som profession och organisering. Förståelsen för välfärdstatens utveckling, såväl nationellt som globalt är också av central betydelse för att kunna möta framtidens utmaningar, såväl som för individer som för grupperns gemensamma och specifika levnadsförhållanden. Studierna har därför genomgående forskningsanknytning med aktualisering av det sociala arbetets teorier, metoder och problem. Kritiskt tänkande stimuleras, bland annat genom vetenskaps- och kunskapsteoretiska inslag och genom kontinuerlig reflektion kring socialt arbete som vetenskap och profession samt egen professionell utveckling. Kunskaper inom andra områden är ägnade att ge alternativa perspektiv och bredare synsätt på problem inom socionomers arbetsområden.

Mål

Högskoleförordningen (1993:100) i dess lydelse tom SFS 2010:1064:
För socionomexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Kunskap och förståelse

För socionomexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för samspelet mellan individers och grupperns sociala situation, levnadsvillkor, fysiska och psykiska hälsa samt funktionsförmåga i förhållande till samhälleliga och andra bakomliggande faktorer,
- visa kunskap om ledning av socialt arbete, och
- visa kunskap om och förståelse för barns behov och sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser.

Färdighet och förmåga

För socionomexamen skall studenten

- visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att utveckla och genomföra socialt arbete på olika nivåer i samhället i samarbete med de människor som berörs,
- visa förmåga att tillämpa relevanta författningar i synnerhet inom det sociala området,
- visa förmåga att förstå, utreda och analysera sociala processer och problem, och
- visa förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För socionomexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För socionomexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng. Härutöver gäller följande mål för socionomexamen vid Linköpings universitet:

Lokala mål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad utbildning ska den studerande

- visa kunskap om det sociala arbetet ur ett nationellt såväl som internationellt perspektiv för förståelse av mönster i mångfald och ojämlikhet och
- visa kunskap om ekonomiska aspekter i socialt välfärdsarbete för förståelse av det sociala arbetets organisatoriska villkor.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad utbildning ska den studerande

- visa förmåga att följa kunskapsutvecklingen i socialt arbete och färdighet att arbeta med kvalitetsutveckling inom det sociala arbetets praktiker
- visa förmåga och färdighet att initiera, leda och medverka i interprofessionell samverkan inom och mellan organisationer och

- visa kommunikativ förmåga byggd på respekt och förståelse för individers och grupperns olika sociala villkor.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad utbildning ska den studerande

- visa professionsetisk värderingsförmåga och ett professionellt förhållningssätt som stärker delaktighet och inflytande för människor med erfarenhet av olika levnadsvillkor och
- visa relationskompetens och reflektionsförmåga att medverka i och leda olika gruppkonstellationer.

Innehåll

Socionomprogrammet omfattar totalt 210 högskolepoäng, varav 180 högskolepoäng på grundnivå och 30 högskolepoäng på avancerad nivå. Efter sex terminer (termin ett till sex) på socionomprogrammet, 180 högskolepoäng kan ansökan om filosofie kandidatexamen göras (huvudområde: socialt arbete/ Bachelor of Science with a major in Social Work). Utbildningen avslutas med vetenskapliga studier på avancerad nivå (termin sju) och efter socionomexamen finns möjlighet att ansöka om fortsatta studier på avancerad nivå (magister- och/eller mastersexamen) och efterföljande forskarutbildning.

Socionomprogrammet omfattar sju terminer varav termin 1 till 6, 180 högskolepoäng ges på grundnivå och termin 7, 30 högskolepoäng ges på avancerad nivå.

Termin 1

SOCIALT ARBETE SOM PROFESSION OCH VETENSKAP 15 HP
SOCIALPOLITIK OCH VÄLFÄRDSSAMHÄLLE 7,5 HP
VETENSKAPLIG GRUNDKURS I SOCIALT ARBETE 7,5 HP

Den första kursen ger en introduktion till socialt arbete som profession och som vetenskapligt ämne. Kursen innehåller bland annat seminarier som genomförs i samverkan med verksamhetsföreträdare och brukarorganisationer. I denna kurs introduceras även den professionella personliga utvecklingen, PPU i form av reflektionsgrupper. I den andra kursen studeras välfärdssamhället, dess utveckling samt politiska och ekonomiska styrsystem. Terminen avslutas med en kurs i forskningsmetoder i socialt arbete och ger träning i ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt samt att skriva ett vetenskapligt arbete.

Termin 2

SAMHÄLLS- OCH BETEENDEVETENSKAPLIGA PERSPEKTIV I SOCIALT ARBETE 15 HP
INTRODUKTION TILL JURIDIK I SOCIALT ARBETE 7,5 HP
SAMTAL, BEMÖTANDE OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT I SOCIALT ARBETE 7,5 HP

Termin två inleds med en kurs där sociologiska, socialpsykologiska och psykologiska teorier med relevans för det sociala arbetets praktik introduceras. I den följande kursen introduceras rätten som normsystem och arbetsmetod genom

att behandla rättsreglers betydelse; grundläggande rättsprinciper, rättskällor, rättstillämpning med betydelse för socialt arbete. Den sista kursen på terminen rör olika kommunikationsteoriernas syn på samtal, bemötande och ett professionellt förhållningssätt.

Termin 3

VÄLFÄRDSRÄTT 15 HP
UTREDNING, HANDLÄGGNING OCH DOKUMENTATION I SOCIALT ARBETE 7,5 HP
KUNSKAPSUTVECKLING OCH KVALITETSARBETE I DET SOCIALA ARBETETS PRAKTIKER 7,5 HP

Under termin tre studeras Velfärdsrätt med fokus på social- och förvaltningsrätt. Socionomens profession och yrkesroll som myndighetsutövare diskuteras i förhållande till rättssäkerhet. Särskild vikt läggs vid att utveckla den studerandes förmåga att tillämpa det juridiska regelsystemet inom socialt arbete. I den följande kursen studeras och tillämpas metoder för utredning, handläggning och dokumentation i socialt arbete. Terminen avslutas med en kurs kring kunskaps-utveckling och kvalitetsarbete i socialt arbete.

Termin 4

MÄNNISKORS LEVNADSVILLKOR OCH DET SOCIALA VERKSAMHETSFÄLTET 15 HP
ORGANISERING OCH LEDNING AV SOCIALT ARBETE 7,5 HP
PROFESSIONALITET OCH ETIK I SOCIALT ARBETE 7,5 HP

På utbildningens fjärde termin studeras kunskaper om människors olika levnadsvillkor och samhällskontext samt det sociala arbetets olika verksamhetsfält. Teorier och metoder som används i det sociala arbetets praktik och förändringsarbete studeras. I den andra kursen på terminen behandlas organisering och ledning av socialt arbete i såväl offentlig som privat sektor. Ekonomi i verksamhetsstyrning studeras. I terminens sista kurs studeras bland annat etiska dilemman och handlingsstrategier i praktiskt socialt arbete och betydelsen av personlig professionell utveckling.

Termin 5

VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING 30 HP
Under termin fem är utbildningen i huvudsak verksamhetsförlagd och en erfaren socialarbetare är handledare för studenten. Under handledning utvecklas handlingskompetens genom att den studerande deltar i och alltmer självständigt tar ansvar för tillämpat socialt arbete. Genom att värdera och kritiskt granska de mål, etiska ställningstaganden, teorier och metoder som valda handlingsstrategier bygger på utvecklas den professionella kompetensen. Studenterna träffas även i mindre arbetsgrupper, dels för seminarier där olika moment i kursen fördjupas, dels för lärarledd grupphandledning i form av "reflekterande team".

Termin 6

VETENSKAPSTEORI OCH FORSKNINGSMETODIK I SOCIALT ARBETE 15 HP

SJÄLVSTÄNDIGT ARBETE/EXAMENSARBETE 15 HP

Termin sex inleds med en kurs där kunskaperna i vetenskapsteori och forskningsmetodik i socialt arbete fördjupas. Färdighetsträning i forsknings- och litteratursökning samt analys av både kvantitativa och kvalitativa data är viktiga delar av kursen. Kursen avslutas med en planering inför det självständiga arbetet genom ett PM. Terminens andra och avslutande kurs handlar om att skriva ett självständigt arbete/examensarbete under handledning av lärare. Arbetet seminariebehandlas och opponering på annat arbete krävs för avslutad kurs.

Termin 7

VALBAR KURS I SOCIALT ARBETE 15 HP, avancerad nivå
VARDAGSVILLKOR OCH VÄLFÄRDSUTVECKLING 7,5 HP, avancerad nivå
INTERPROFESSIONELLT ARBETE OCH SAMVERKAN 7,5 HP, avancerad nivå

Kurserna på termin sju är på avancerad nivå och läses på halvfart. De valbara kurser läses under hela terminen parallellt med de på varandra följande kurserna Vardagsvillkor och välfärdsutveckling samt Interprofessionellt arbete och samverkan. De valbara kurser som erbjuds i socialt arbete inom ramen för socionomprogrammet vid Linköpings universitet ges i nära samarbete med de etablerade forskningsplattformarna inom området. Kursen Vardagsvillkor och välfärdsutveckling inleds med kritisk reflektion kring nya utmaningar för vardagsvillkor och välfärdsutveckling. Kursen är en problematisering av tidigare kunskaper om delaktighet och inflytande för människor med erfarenhet av skilda livssituationer och sätter fokus på omvärldsanalys, framtida utmaningar i det sociala arbetet. I kursen Interprofessionellt arbete och samverkan studeras kunskaper, såväl teoretiskt som praktiskt, om interprofessionellt arbete och samverkan i det sociala arbetets verksamhetsfält. Vidare ges möjlighet till utvärdering av den egna professionella utvecklingen såväl i relation till den egna utbildningen som i relation till andra professioner.

Undervisnings- och arbetsformer

Pedagogisk grundsyn

Den pedagogiska grundsynen inom socionomprogrammet utgår från de riktlinjer som anges i GrundGuide (<http://www.filfak.liu.se/aktuellt/grundguide>), den Filosofiska fakultetens pedagogiska plattform. I denna fastställs att grundutbildningen ska organiseras utifrån ett studentcentrerat och studentaktivt arbetssätt som bygger på ett antagande om att kunskap är ett resultat av lärande där studenten aktivt söker och bygger sin egen kunskap i samspel med andra. Undervisningen bygger således på studentaktiva undervisningsformer som stimulerar studentens självständiga kunskapssökande, kritiskt tänkande och förmåga att ta aktiv del i den samhälleliga debatten. Exempel på arbetsformer är litteraturstudier, föreläsning, seminarier, fältstudie, handledning, samtalsträning, övningar, rollspel, debatt, posters, presentationer för verksamhetsföreträdare och/eller brukarorganisationer, skriftliga redovisningar och presentationer av olika karaktär. Webbaserad lärplattform används för kommunikation inom utbildningen.

Utbildningen är generellt upplagd utifrån en integration mellan forskning, teori och praktik och bidrar till utveckling av studentens förmåga till lärande och förståelse. Praktisknära inslag som t.ex. färdighetsträning, är liksom forskning återkommande i samtliga kurser. Studerande ges möjlighet att ta del av och kritiskt granska både forskning och praktik inom området för att utveckla och fördjupa sin formella och reella kompetens i socialt arbete. Ett professionellt och vetenskapligt förhållningssätt kännetecknar lärprocessen och verksamhetsföretagare, brukarorganisationer och studerande är delaktiga och tillsammans med undervisande forskare/lärare medansvariga för planering och genomförande av lärprocessen i utbildningen.

Personlig professionell utveckling – PPU

Särskild vikt läggs vid att de studerande får möjlighet att stärka sin personliga professionella utveckling, empatiska förmåga och ett etiskt genomtänkt förhållningssätt. Socionomprogrammet har en tydlig progression genom hela programmet som möjliggör en kontinuerlig reflektion över yrkesetiska dilemman, egna värderingar och självkännedom. Under utbildningen är studenterna indelade i reflektionsgrupper där de studerande under handledning förväntas reflektera kring egen personlig professionell utveckling samt gruppens klimat och arbetssätt, det vill säga både process och innehåll. I den sista kursen på termin fyra och framåt ersätts reflektionsgrupperna av reflekterande team. I termin sju avslutas utbildningen med en utvärdering där den egna professionella utvecklingen ska förstås i relation till andra professioner. Den personliga professionella utvecklingen är därmed en process under hela programmet.

Internationalisering och utlandsstudier

Socionomprogrammet samarbetar med flera internationella lärosäten och internationella gästföreläsare medverkar regelbundet i programmet vilket medför att kurser och/eller kursmoment kan genomföras på engelska. Nordisk och engelskspråkig litteratur förekommer regelbundet i utbildningen. Möjlighet att ansöka om utlandsstudier finns bland annat genom den verksamhetsförlagda utbildningen på termin fem samt i samband med det självständiga arbetet/examensarbetet. Möjlighet finns även att använda den valbara kursen på avancerad nivå till internationellt utbyte, dock krävs godkännande från programansvarig. All form av utbyte kan diskuteras med internationaliseringsansvarig och med studievägledare för programmet.

Examination

Former för examination varierar i de olika kurserna, beroende av kursernas uppläggning och innehåll och sker genom individuell bedömning av skriftliga och/eller muntliga prov i anslutning till respektive kurs. Som betyg används något av begreppen Väl godkänd, Godkänd, eller Underkänd. För den verksamhetsförlagda delen av utbildningen används något av begreppen Godkänd eller Underkänd. För vidare beskrivning av examinationsuppgifter i respektive

kurs hänvisas till respektive kursplan och studiehandledning.

Studerande som inte godkänts under den verksamhetsförlagda utbildningen på kursen Verksamhetsförlagd utbildning, (VFU) 30 högskolepoäng har endast möjlighet till en ytterligare period verksamhetsförlagd utbildning.

Kvalitetsutveckling

Utveckling av socionomprogrammet sker kontinuerligt i nära dialog i olika forum med socionomstuderande, verksamhetsföreträdare, brukarorganisationer och föreningar samt representanter från övriga professionsutbildningar vid Linköpings universitet. Efter varje kurs samt efter avslutat program görs utvärderingar enligt gällande riktlinjer vid Linköpings universitet.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt områdesbehörighet A5 (Matematik 2a alternativt Matematik 2b alternativt Matematik 2c och Samhällskunskap 1b alternativt 1a1 och 1a2) eller områdesbehörighet 5 (Matematik B och Samhällskunskap A).

Tillträdeskrav till högre termin eller kurser

För behörighet till utbildningens andra år krävs att den studerande fullgjort minst 45 högskolepoäng av första årets kurser. För behörighet till utbildningens tredje år och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) krävs att den studerande fullgjort minst 105 högskolepoäng av programmets kurser. Planering inför VFU kräver att poängen inrapporterats inom vårterminens ram. För behörighet att påbörja självständigt arbete/examensarbete krävs utöver ovanstående även godkänd VFU. För behörighet till avancerad nivå krävs kunskaper i socialt arbete om 150 högskolepoäng.

Examenskrav

Socionomexamen (Bachelor of Science in Social Work) uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng (sju terminer).

Filosofie kandidatexamen (Bachelor of Science with a major in Social Work) uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng (sex terminer).

Examensbevis utfärdas av fakultetsstyrelsen. Begäran om examensbevis kan göras på via länken <http://www.student.liu.se/examen?l=sv> eller via särskild blankett som finns på Avdelningen för socialt arbete, Institutionen för Samhälls- och välfärdsstudier/ISV.

Examensbenämning på svenska

Socionomexamen, 210 hp

Filosofie kandidatexamen i socialt arbete, 180 hp

Examensbenämning på engelska

Bachelor of Science in Social Work, 210 ECTS credits

Bachelor of Science with a major in Social Work, 180 ECTS credits

Särskild information

Antagningsförfarande

Studerande antas till programmet i dess helhet.

Tillgodoräknande

Prövning huruvida en tidigare utbildning eller verksamhet (svensk eller utländsk) kan godtas för tillgodoräknande görs av fakultetsstyrelsen eller av lärare som denna styrelse utser.

Programplan

Termin 1 (HT 2017)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745G49	Socialt arbete som profession och vetenskap	15	G1X	v201735-201744	O
745G48	Socialpolitik och välfärdssamhället	7.5	G1X	v201745-201749	O
745G47	Vetenskaplig grundkurs i socialt arbete	7.5	G1X	v201750-201803	O

Termin 2 (VT 2018)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745G58	Samhälls- och beteendevetenskapliga teorier i socialt arbete	15	G1X	v201804-201813	O
745G65	Välfärdsrätt I	7.5	G1X	v201814-201818	O
745G46	Samtal, bemötande och förhållningssätt i socialt arbete	7.5	G1X	v201819-201823	O

Termin 3 (HT 2018)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745G66	Välfärdsrätt II	15	G2X	v201835-201844	O
745G51	Utredning, handläggning och dokumentation i socialt arbete	7.5	G2X	v201845-201849	O
745G64	Kunskapsutveckling och kvalitetsarbete i det sociala arbetets praktiker	7.5	G2X	v201850-201903	O

Termin 4 (VT 2019)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745G52	Människors levnadsvillkor och det sociala verksamhetsfältet	15	G1X	v201904-201923	O
745G57	Organisering och ledning i socialt arbete	7.5	G1X	v201914-201918	O
745G56	Professionalitet och etik i socialt arbete	7.5	G1X	v201919-201923	O

Termin 5 (HT 2019)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745G55	Verksamhetsförlagd utbildning i socialt arbete	30	G1X	v201935-202003	O

Termin 6 (VT 2020)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745G54	Vetenskapsteori och forskningsmetodik i socialt arbete	15	G1X	v202004-202013	O
745G53	Självständigt arbete/Examensarbete i socialt arbete	15	G1X	v202014-202023	O

Termin 7 (HT 2020)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
745A27	Vardagsvillkor och välfärdsutveckling	7.5	A1X	v202035-202044	O
745A40	Barn och unga: deras livsvillkor och välfärdsstatens institutioner	15	A1X	v202035-202103	V
745A58	Social kategorisering och socialt förändringsarbete	15	A1X	v202035-202103	V
745A62	Ledarskap i socialt arbete	15	A1X	v202035-202103	V
745A26	Interprofessionellt arbete och samverkan	7.5	A1X	v202045-202103	O

Hp = Högskolepoäng

VOF = Valbar / Obligatorisk / Frivillig

*Kursen läses över flera terminer